

WYPISZ
WYMALUJ

czyli jak
robić

notatki?

Piotr Krupiński

Piotr Krupiński

WYPISZ WYMALUJ,

CZYLI JAK

ROBIĆ NOTATKI?

Wypisz wymaluj, czyli jak robić notatki?

Copyright by Piotr Krupiński, 2020

Wydanie I

Autor: Piotr Krupiński

Tytuł: Wypisz wymaluj, czyli jak robić notatki?

Projekt okładki: Piotr Trzaskowski

Korekta: Kamila Jędrzejczak

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

ISBN 978-83-954977-0-4

NASZE OGRANICZENIA

Czy wiesz, że ludzie na całym świecie, niezależnie od kultury, notują w podobny sposób? Choć mamy inne pisma i inne języki, nasze notatki mają charakter linearny, a więc piszemy słowo w słowo, linijkę po linijce.

Notujemy na dwa sposoby:

1. **tworzymy;**
2. **odtworzamy.**

Pierwszy sposób polega na przetwarzaniu nowych informacji i prawidłowym ich formułowaniu, natomiast drugi na łączeniu w spójną całość tego, co masz już do dyspozycji.

W zależności od Twoich predyspozycji, dobierasz sobie styl, który najbardziej Ci opowiada.

Style są następujące:

1. **narracja** – przepisywanie tego, co słyszysz, a co ja nazywam „protokołowaniem”;
2. **lista** – po kolei zapisujesz dane zagadnienia;
3. **hierarchia** – dzielisz swoje notatki na kategorie i podkategorie, zgodnie z tym, co jest dla Ciebie najważniejsze.

Najczęściej łączysz ze sobą te trzy style, co niestety nie jest najlepszym pomysłem, ponieważ najczęściej wnoszą to do Twoich notatek nieporządek i sprawiają, że są one mniej czytelne.

Oto największe wady tradycyjnego sposobu notowania:

1. **są za długie** - ważne definicje, pojęcia czy znaczenia można zapisywać prościej, krócej i przejrzyściej, używając słów, które działają na naszą wyobraźnię i pobudzają nasze zmysły, czyli np. wyrazów związanych z uczuciami, zapachami itp.
2. **ciężko je zapamiętać** - z trudem uczymy się tego, co nie jest dla nas ciekawe. Czy pamiętasz twarz każdej osoby, którą minąłeś dziś na ulicy? Zazwyczaj zapamiętasz człowieka, w którym dostrzegłeś coś ciekawego, choćby jeden element, który przykuł Twoją uwagę. Tak samo jest z notatkami. Łatwiej zapamiętujemy to, co jest dla nas atrakcyjne wizualnie, a więc kolory, znaki, pojęcia, rysunki.
3. **poświęcamy temu zbyt wiele czasu** - notujemy to, co jest zbędne, a potem musimy się jeszcze raz z tym zmierzyć. Nic dziwnego, że jest to dla nas

męczarnia, której nie chcemy przeżywać. Na szczęście wcale tak być nie musi.

4. **brak kreatywności** – jeśli wykażesz się pomysłowością, będzie Ci o wiele łatwiej wszystko zapamiętać i zrozumieć. Forma notatek, która jest typowa dla większości ludzi, a więc pisanie linearne, nie jest dla naszego mózgu atrakcyjna. Potrzebujemy akcji i dynamiki, czegoś, co nas zaciekawia.

Efekty tradycyjnego notowania:

1. **Tracimy koncentrację**, ponieważ docelowo nie cierpimy nudy i monotonii.
2. **Rzucamy sobie kłody pod nogi**, gdyż musimy przekopać się przez swoje notatki, aby dotrzeć do tego, co najważniejsze.
3. **Nauka staje się dla nas przykrym obowiązkiem.**
4. **O wiele trudniej jest nam osiągnąć satysfakcjonujące wyniki.**

Na szczęście tutaj dowiesz się, jak tego uniknąć...

ZANIM ROZPOCZNIESZ

1. Uświadom sobie, po co notujesz.

Zadaj sobie następujące pytania:

- Dlaczego mam zamiar dzisiaj coś napisać?
- Co chcę w ten sposób osiągnąć?
- Jak chcę wykorzystać swoje notatki?
- W jaki sposób mają mi one pomóc?

2. Postaw sobie cel.

Może to być np. zaliczenie egzaminu, napisanie pracy magisterskiej, książki, przygotowanie do prezentacji, utrwalenie materiału, a może chcesz zrobić notatki z jakiegoś wartościowego spotkania? Rób to w konkretnym celu, po coś.

3. Pisz czytelnie.

Brzmi to banalnie, ale niektórzy nie potrafią rozczytać tego, co sami napisali. Nie utrudniaj sobie życia.

4. Notuj to, co najważniejsze.

Teraz być może zapytasz: „a niby skąd mam wiedzieć, co jest najważniejsze?” Zaufaj swojej intuicji. Po prostu. Później to zweryfikujesz i skorygujesz w razie potrzeby.

5. Rób notatki a nie protokół.

Nie pisz słowo w słowo. Oszczędzisz sobie przez to sporo czasu. Mamy mylne przeświadczenie, że jeśli wszystko zapiszemy, to potem będzie nam łatwiej znaleźć istotę zapisków. Wydaje się to logiczne, ale najczęściej, gdy przychodzi co do czego, nie chce nam się tego wszystkiego czytać. Skracaj dane wątki, pisz swoimi słowami, dodawaj coś od siebie. Łatwiej przyswoisz i zapamiętasz to, co sam stworzyłeś, a nie to, co bezmyślnie powieliłeś.

6. Wyszczególniaj wszelkie nowości.

W jaki sposób? Podkreśl, pokoloruj, zapisuj wielkimi literami, bierz w kółeczko, a jeżeli piszesz na klawiaturze, możesz też zaznaczyć coś kursywą lub pogrubić. Możliwości jest naprawdę sporo.

7. Nowy wątek zaczynaj od nowej strony.

Nie żałuj przestrzeni. Nawet jeśli na czystej kartce masz tylko jedno słowo lub sylabę, zacznij kolejny wątek od następnej strony. Dzięki temu wszystko, co napisałeś, będzie przejrzyste i szybciej znajdziesz to, czego szukasz. A jeśli rzeczywiście masz prawie całą stronę wolną, to świetnie! Wykorzystaj sobie to miejsce do swoich uwag lub innych zapisków.

8. Idź na skróty.

Skróty są bardzo pomocne, ale pod warunkiem, że wiesz, co oznaczają. Dyktujący ma szybsze tempo mówienia niż Twoje tempo pisania, dlatego skracanie tego, co piszesz, pomoże Ci w sprawnym notowaniu i przynajmniej częściowym nadążaniu za tym, co słyszysz.

Jak możesz sobie skracać notatki? Np. zamiast „doktor” napisz dr, zamiast „północny” napisz „płn.” albo zamiast „personifikacja” możesz napisać „personif.” Rób to tak, byś rozumiał znaczenie poszczególnych skrótów.

Możesz też przygotować sobie zawczasu autorską legendę skrótów gdzieś na marginesie, na specjalnej stronie albo - jeśli masz możliwość - w przypisach.

9. Stosuj szerokie marginesy.

Wykorzystaj linijkę i długopis, a jeśli nie chce Ci się zrobić tego ręcznie, poszukaj zeszytu z marginesami. Dzięki temu zyskasz dodatkowe miejsce, na którym będziesz mógł zapisać swoje uwagi, dodatkowe informacje lub stworzyć wykaz skrótów, o których pisałem w poprzednim punkcie. Konwencja zależy od Ciebie.

10. Koloruj.

Kolory pobudzają nasz wzrok, dzięki czemu notatki są o wiele bardziej czytelne i łatwiejsze do zapamiętania. Nie znaczy to, że masz pisać każde słowo innym kolorem, ale warto ich używać do zaznaczania pytań, definicji, pojęć, dat, cytatów itp. Warto również użyć kolorowych zakreślaczy. Zawsze możesz też wrócić do swoich zapisków i pokolorować je później, ale zrób to!

11. Używaj symboli i diagramów.

Strzałki, kropki, wykresy, figury geometryczne i różnego rodzaju rysunki są świetnym sposobem na skojarzenie z nimi tego, co zanotowałeś, dzięki czemu łatwiej będzie Ci je potem zapamiętać. Spróbuj! Nie masz nic do stracenia. Zaczynaj od czegoś banalnie prostego, choćby jednej małej kreski, a z czasem przekonasz się, że wcale nie jest to wielce skomplikowane.

12. Stwórz system „pytanie – odpowiedź – dowód”.

Czytając swoje notatki, zastanawiaj się, jakie pytania można by zadać na ich podstawie.

Przykład: *Wizerunek (image) to wyobrażenie, jakie jedna lub wiele publiczności ma o sobie, przedsiębiorstwie lub instytucji; nie jest to obraz rzeczywisty, dokładnie i szczegółowo nakreślony, ale raczej mozaika wielu szczegółów, podchwyconych przypadkowo, fragmentarycznie, o nieostrych różnicach.*

Pytania, jakie możesz zadać na podstawie tej definicji:

1. Czym jest wizerunek?
2. Czym wizerunek nie jest?
3. Czego dotyczy wizerunek rozumiany jako wyobrażenie?
4. Z czego składa się wizerunek?

Przykładowe odpowiedzi:

Ad. 1: Wizerunek jest wyobrażeniem.

Ad. 2: Wizerunek nie jest rzeczywistym stanem rzeczy.

Ad. 3: Mnie, określonej grupy osób, przedsiębiorstwa lub instytucji.

Ad. 4: Wizerunek składa się z wielu losowych szczegółów.

Ważne: formułuj odpowiedzi swoimi słowami. Odpowiedzi mają być dla Ciebie proste i zrozumiałe.

Kiedy już odpowiesz na pytania, dorzuć do tego przynajmniej jeden dowód poprzez podanie konkretnych przykładów z Twoich notatek, co pozwoli Ci przyjemniej i efektywniej zapamiętać to, co najważniejsze.

Przykładowe dowody:

Ad. 1: Bo wizerunek nie musi być zgodny z rzeczywistością.

Ad. 2: Jest to zaledwie wyobrazenie o sobie lub o kimś.

Ad. 3: Każdy ma jakieś wyobrazenie na swój lub czyjś temat.

Ad. 4: Nie da się sprecyzować, co konkretnie składa się na wizerunek, bo każdy ma swoje upodobania.

Postaraj się wyciągać dowody na podstawie swoich notatek, a jeżeli jesteś błyskotliwy, zdaj się na swoją logikę. Istnieją mniejsze lub większe szanse, że na egzaminie trafisz na podobne, a może nawet takie samo pytanie.

Nie musisz uczyć się wszystkiego na raz. Wystarczy zacząć od jednego pytania, odpowiedzi i dowodu, a jeżeli sobie to przyswoisz, przechodź stopniowo do kolejnych.

Nauka w takiej formie jest zdecydowanie mniej bolesna niż próba nauczenia się słowo w słowo tego, co masz zapisane, ponieważ tutaj chodzi o to, abyś zrozumiał, a nie wyuczył się na pamięć.